

Yttrande över Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun (SOU 2023:58)

Folkbildningsrådet har fått möjlighet att lämna synpunkter på rubricerat betänkande av Kultursamverkansutredningen.

Folkbildningsrådets yttrande avgränsas till resonemang och förslag som har betydelse för folkbildningen.

Sammanfattning

Folkbildningsrådet

- har inga synpunkter på författningsförslagen
- delar utredningens uppfattning att fler måste få möjlighet att ta del av en större mångfald av kulturyttringar än i dag och vill lyfta fram betydelsen av den verksamhet som genomförs av studieförbund och på folkhögskolor
- är positiva till friare samverkansformer mellan de olika offentliga nivåerna, med ett mer jämställt förhållande mellan stat, region och kommun.

Folkbildningsrådets kommentarer

Folkbildningsrådet noterar att utredningen framhåller den betydelse som folkbildningen har för kultursamhället som helhet men att utredningen inte berör folkbildningen och konstaterar att dessa frågor behandlas av den

pågående utredningen *Styrning och uppföljning av folkbildningen – vägval inför framtiden* (U 2022:01).

Kultursamverkansutredningen lyfter fram folkbildningens betydelse för att människor i hela landet får möjlighet att ta del av och utöva kultur. Folkbildningsrådet delar självklart denna bedömning. Att bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet är ett av fyra syften för statens stöd till folkbildningen.

Varje år lämnar Folkbildningsrådet en samlad bedömning av folkbildningens samhällsbetydelse till regeringen. I samlad bedömning 2023 reflekterar vi kring målen för regeringens kulturpolitik som betonar bredden av verksamhet och allas deltagande. Vi menar att folkbildningen är en förutsättning för att målet om allas deltagande i kulturlivet ska kunna uppfyllas. Omfattningen och spridningen av folkbildningens kulturverksamheter ger människor i hela landet tillgång till kultur. Inte minst genom samverkan med andra aktörer inom kulturområdet. Myndigheten för kulturanalys visar i två rapporter att studieförbund, tillsammans med bibliotek, står för de kulturverksamheter som har den nationellt sett mest heltäckande spridningen, och är därmed avgörande för att det finns ett kulturutbud i Sveriges alla kommuner. Studieförbunden är särskilt betydelsefulla på landsbygden och spelar en viktig roll för breddat deltagande i kulturverksamheter.

Folkbildningen är Sveriges största kulturarena och kompletterar den institutionella kulturen och medverkar till ett varierat och lokalt förankrat kulturutbud i hela landet. Folkbildningens kulturverksamheter finns i gränslandet mellan å ena sidan amatörkultur och kulturutövande som en del av människors privata liv och ideella engagemang, å andra sidan det professionella kulturlivet. Folkhögskolans kulturinriktade särskilda kurser fungerar både studieförberedande och ger deltagarna tillgång till arbetsmarknaden. Studieförbunden och folkhögskolorna erbjuder dessutom en rikstäckande arbetsmarknad för kulturarbetare och professionella konstnärer, som pedagoger i verksamheten och som kulturutövare i något av de tusentals kulturprogram som folkbildningen arrangerar varje år.

Beslut om detta yttrande har fattats av tillförordnad generalsekreterare Mats Bernerstedt efter föredragning av biträdande generalsekreterare Anna-Carin Bylund. I den slutliga handläggningen har enhetschef Rebecka Svensén och utvärderingsansvarig Eva Åström deltagit.

För Folkbildningsrådet

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mats Bernerstedt', written in a cursive style.

Mats Bernerstedt

Tillförordnad generalsekreterare